

BREDASCHE

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS.

Dingsdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

26 Julij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten Julij.

Eene gisteren alhier ontvangene telegraphische depeche, houdt het berigt dat de prins van Joinville eergisteren middag te Toulon ont-scheept is, van waar hij onmiddellijk naar Parijs vertrokken is, wordende nu morgen alhier gewacht.

— Ten ruim vijf ure is gisteren de openbare receptie afgelopen, waarna de koning zich naar Neuilly teruggekeerd is; overal op zijn weg ontving Z. M. de levendigste blijken van deelneming der bevolking.

» De receptie van gisteren, » zegt het *Journal des Débats*, » had een treurig en ernstig voorkomen. Te vergeefs had de koning beproefd het smartelijk geyoel van zijn hart te beheerschen, het gezigt der staatsligchamen, die allen den Prins zoo levendig toegedaan waren, heeft hem dikwijls tranen ontrukkt. Hij heeft vooral zijne tranen en snikken niet kunnen weerhouden toen hij de officieren der nationale garde en linietroepen voor zich zag defileren. Eindelijk, toen de staatsraad in de tróonzaal toegelaten werd, is de koning genoodzaakt geweest te gaan zitten, zoodanig hadden zijne aandoeningen achtervolgelijk zijne krachten uitgeput! Zijne nevens hem staande zonen waren niet minder bedroefd, en ieder verwijderde zich met een bewogen gemoed op het gezigt van het verteederend tooneel dat hij had bijgewoond.»

De *Monitor* houdt den tekst der aanspraken van rouwbeklag aan den koning door de groote staatsligchamen gedaan, doch deelt nog niet de antwoorden Zr. M. mede.

Hetzelfde blad vermeldt, dat de koning de herinnering van den hertog van Orleans aan de oprigting der nieuwe jagers te voet, wier formatie aan den Prins opgedragen geweest is, wissende verbinden, bevolen heeft dat de 10 bataillons van dit wapen voortaan de benaming van jagers van Orleans zouden aannemen.

— Bij eene ordonnantie van den 19den is aan den hertog van Nemours het opperbevel over het operalekorp aan de Marne toe- vertrouwd.

— Het *Journal des Débats* beklagt zich dat de oppositie, nadat zij zoo het scheen op zijne vermanende stem of uit gevoel van betamelijkheid, bij den algemeenen rouw over het verlies van den troon- erfgenaam, voor het oogenblik de partijwisten had gestaakt, thans van de aan te bieden wet op het regentschap eene gelegenheid maakt om het ministerie te willen doen vallen, zoodat men het belang der monarchie tegen het ministerie inroept, en beweert dat eene wet op het regentschap, omdat zij niet door de heeren Thiers of Odillon Barrot, maar door den heer Guizot gemaakt was, niet dan slecht kan wezen. Men zou alzo het ministerie, of ten minste den heer Guizot willen noodzaken af te treden, zelfs zonder en vóór dat de stem der kamers was gehoord, een verlangen dat echter niet vervuld zou worden.

— Het stellige voorname der behoudende gedeputeerden schijnt te wezen, om den heer Sauzet, met wiens wijze, om de beraadslagingen te besturen, men niet zeer tevreden schijnt te zijn, niet weder tot voorzitter der kamer te benoemen. De ministers hebben besloten, om daartoe de candidature van den heer de Lamartine te ondersteunen.

— De nummers der *Gazette de France* van den 19den en 20sten Julij zijn op den post en in de bureaux van het dagblad in beslag genomen.

Van velerhande zijden, zoo uit Parijs als uit de departementen, worden aansoeken aan de afdeeling voor de schoone kunsten bij het ministerie van de binnenlandsche zaken gedaan, om bij de lijkplegtigheid in de kerk Notre-Dame op den 3den aanstaande toegang te bekomen, doch vele dier aansoeken zullen van de hand gewezen moeten worden, naardien, alhoewel overal in de kerk amphitheatres worden gemaakt om het grootst mogelijk getal menschen te plaatsen, er zooveel ruimte noodig is voor alle autoriteiten, zoo burgerlijke als militaire,

de onderscheiden staatsligchamen, de kamers, enz., dat er in verhouding slechts weinig particulieren zullen kunnen toegelaten worden.

— Men heeft tijdingen uit Napels tot den 7den Julij. Dien dag waren de Koning en Koningin, de Hertog van Aquila benevens don Sebastiaan van Spanje, aan boord van het fregat *Christine*, en door een eskader oorlogschepen verzeld, onder het gedonder van het geschut der schepen, van het ter reede liggende fransch eskader en van het fort St. Elme, van de reede van Napels naar Sicilie gestevend, om te Palermo de feesten van *St. Rosalia*, de patrones der stad, bij te wonen. De Prins van Joinville was door het Napelsche hof met de meeste onderscheiding en hartelijkheid ontvangen, en zou de koninklijke familie naar Palermo volgen om mede bij gezegde feesten tegenwoordig te zijn. Waarschijnlijk heeft dus de Prins te midden der feestvruugde aldaar, eensklaps de droevige maar van het overlijden zijns broeders ontvangen.

— Uit Madrid heeft men vernomen dat de regent van Spanje op de tijding van den dood des hertogs van Orleans, die ook in de spaansche hoofdstad een zeer smartelijken indruk gemaakt had, bevolen heeft dat het hof den rouw voor veertig dagen zal aannemen.

— Ter beurze van heden (22 Julij) waren genoteerd: 5 pCt. 117,25; 3 pCt. 77,25; Nap. r. 105,60; Spanje Ardoins 22¼; Rom. L. 103¼.

Van den 23sten. — Op Zaterdag den 30sten aanstaanden, zijnde de dag voor het overbrengen van het lijk des hertogs van Orleans, zullen de Prinsen, zijne broeders, den lijkwagen van Neuilly tot in de kerk Notre Dame te voet volgen. Eveneens zullen zij het lijk vergezellen bij de overbrenging van gezegde kerk naar Dreux. De koning zal zich afzonderlijk in den avond van den 3den Augustus naar Dreux begeven.

Na de reis naar Dreux zal de koning en zijne familie zich op St. Cloud vestigen.

— Het blijkt thans nader, dat geen der aan den koning gerigte aanspraken op eergisteren bij de groote receptie, uitgesproken is, maar dat zij allen aan 's konings ministers of aide-de-camps zijn overgegeven, zoodat er ook door den koning geen antwoorden zijn gedaan. Aan het hoofd der door de ministeriele leden medegedeelde aanspraken bevindt zich die van den aartsbischoep van Parijs, welke echter niets dan eene algemeene betuiging van deelneming jegens den koning en zijne familie behelst, zijnde van dezen inhoud:

» Sire, het ongeluk dat Frankrijk getroffen heeft, heeft zeer levendig bewogen de geestelijkheid van Parijs.

» Wij hebben den oppersten Beschikker van leven en dood afgesmeekt dat Zijne vertroosting, zoo mogelijk, eene zoo groote smart mogt evenaren. Wij hebben Hem gebeden, den koning, de koningin, uwe doorluchtige familie en vooral de ongelukkige Princes, echtgenoot van uwen welbemiddelen zoon te zegenen.

» Wil, Sire, deze opregte uitdrukking van ons leedwezen en van onze wenschen aannemen.»

De aanspraak van den minister voor het openbaar onderwijs, den koninklijken raad der universiteit voorstellende, was van dezen inhoud:

» Sire, dikwijls hadden wij, uit naam der jeugd en vaders van huisgezin- nen, den koning gelukgewenscht over het onwaardebaar geluk dat God hem in zijne kinderen schonk, en wij telden met fierheid en vertrouwen, zoovele kostbare steunsels rondom den troon staande. Thans nu de eerste dier zoo diepbare waarborgen ontboden, nu uw hart door eene droefheid getroffen is, die al uw meed ter maateloos dragen kan en nu er bij u zoo groote droefheden van eene moeder en echtgenote bestaan, nu ontbreken de woorden om troost te boezemen, nu het gehele land is in rouw gedompeld, nu de nationale kracht uwer dynasty is blijkbaar in den indruk zelven van het wreed verlies dat zij geleden heeft. Een groot godelte van dien algemeenen rouw is toe te schrijven aan de uitstekende hoedanigheden van den zoon dien u bezocht, aan zijne edele natuurlijke neigingen, aan gekweekt en beschaafd door eene verstandige en liefvoldende opvoeding, aan zijne liefde voor het vaderland en de wetten

aan zijn zeldzamen schranderen geest, aan zijne schitterende dapperheid, aan zijn talent om door de toegewenheid en het voorbeeld te bevelen. Het overig gedeelte der openbare ontroering en aandoening, Sire, moet toegeschreven worden aan de ernstige voorzorg welke voor de volken een pligt is. Deze zorg voor de toekomst zal gerustgesteld worden door de getrouwe medewerking der groote lichamen van den staat. Frankrijk omgeeft en neemt, onder de hoede der wetten, den vermoedelijken erfgenaam van den troon aan. En moogt gij, Sire, te midden dier in droefheid verzonkene koninklijke familie, maar nog zoo sterk in getal en moed, moogt gij bij zoovele, met zooveel grootheid van ziel, ondervonden beproevingen, nog lang leven en regeren, om te beter aan de natie de weldaden te verzekeren, die zij u verschuldigd is, en die gij na u bestendigen wilt."

— De koning heeft bij gesloten brieven aan al de Aartsbisschoppen en bisschoppen van Frankrijk zijn verlangen te kennen gegeven, dat er op den 25sten eene plegtige dienst door het geheele rijk worde gedaan.

— Het halfofficieel blad *le Messenger*, houdt ter gelegenheid van de aanvallen die de oppositie thans tegen den heer *Guizot* doen, het volgende artikel.

» De dagbladen der oppositie rigten al de aanvallen hunner polemiek voornamelijk tegen een lid van het kabinet (de heer *Guizot*). Die handeling is niet vreemd; men bedient zich daarvan sedert twintig maanden; redenen en doel zijn gemakkelijk te begrijpen.

» Iedereen ziet, metderdaad, dat de dagbladen der oppositie, onder een eigenaam en met die van taktiek, eigenlijk slechts die staatkunde van orde, vrede en behoud aanvalt, die gedurende het ministerie van *Casimir Perier* en dat van 11 October, hunnerzijds het voorwerp derzelfde schending en lastering is geweest. Tegen die staatkunde, namelijk, worden al de aanvallen gericht van allen die het gouvernement vijandig zijn; die staatkunde zouden de dagbladen der oppositie tot elken prijs willen doen vallen. Hetgeen zij thans van den minister van buitenlandsche zaken zeggen, dat hebben zij duizendmalen met niet minder bitterheid en hevigheid van den heer *Casimir Perier* en van het ministerie van 11 October gezegd. Men neemt dezen of genen naam aan, het een of ander voorwendsel, maar 't is steeds dezelfde strijd dien zij voeren, dezelfde taktiek waarvan zij zich bedienen, en dezelfde bres die zij willen openen.

» Thans, gelijk toen, zijn de dagbladen der oppositie ongeduldig om hunne beginselen en hunne strokking in de plaats te stellen van de heilzame beginselen welke de kamers voor de eerste maal hebben beleden en bekrachtigd, en wier handhaving nooit voor alle landsbelangen hoogstgewichtig is.

» Deze bevredigende en gematigde staatkunde, die staatkunde van orde, behoud en vrede, welke het kabinet door den doorlichtigen maar schalk *Soubt* voorgezet, sedert twintig maanden heeft doen zegevieren, zal hij tot het uiterste handhaven. Zij is de drijfveer al zijner daden geweest. Zij heeft de woorden bepaald, het gedrag geleid van ieder van deszelfs leden. Het geheele ministerie neemt er de verantwoordelijkheid van op zich.

» De ministers van 20 October weten dat de eerste wet van het parlementair gouvernement in de eenheid en solidariteit der leden van een kabinet bestaat. Zij hebben gemeenschappelijk eene staatkunde gebandhaafd, die zij overeenkomstig de ware belangen van Frankrijk achten; zij hopen dat dezelve over alle moeilijkheden die men haar in den weg legt, zal zegevieren.

» Geen hunner is gezind om haar af te keuren, noch zijn aandeel in de solidariteit van een sedert twintig maanden ondernomen en voortgezet werk te laten varen. De onderscheidingen die de dagbladen der oppositie zoeken te maken, bestaan niet."

Er is een nieuwe gedenkpenning op den hertog van Orleans geslagen. Aan de eene zijde heeft zij 's Prinsen borstbeeld met de woorden *Ferdinand Ph. L. C. H. hertog van Orleans, kroonprins, geboren den 3den September 1810, overleden den 13den Julij 1842*. Aan de keerzijde ziet men een half overdekte lijkurn met immortelle krans, en daarboven de woorden van Tacitus op *Germanicus*: *Illacrymabant, quondam florentem Et tot bellorum superstitem. . . etiam ignoti*. Het handschrift bevat de woorden der koningin: *Wij waren al te gelukkig met hem, te fier over hem, God heeft hem ons ontnomen*.

— Te Havre heeft men aan den Hamburgschen en Nederlandschen consul (schoon deze laatste zich niet eens in de stad, maar op zijn landgoed bevond) een charivari gegeven, omdat zij bij den dood des Prinsen hunne nationale vlag niet hadden uitgestoken en hunne ambtgenooten bij het bezoek van rouwbeklag bij den prefect niet vergezeld hadden.

— Ter beurze van heden (23 Julij) waren genoteerd: 5 pCt. 117,25; 3 pCt. 77,30; Nap. r. 105,50; Spanje 22 drie achtste; Rom. L. 103 1/2.

BELGIE.

BRUSSEL, den 24sten Julij.

Te gelijk met de jongste benoemingen verneemt men dat ook verscheidene hoofd-officieren op pensioen zijn gesteld, onder anderen: de luitenant-generaal *de Bryas*, kommandant der divisie ligte

kavalerie; de luitenant-generaal op disponibiteit *Nijpels* en *de Wauhier*, de generaal-majoor op non-activiteit *Kenor* en meer anderen.

— Den 26sten, den dag waarop de Fransche wetgevende vergadering bijeenkomt, zal ook de Belgische weder worden geopend, en zal het traktaat, 't welk met Frankrijk is gesloten, doch aan de goedkeuring van de kamers moet worden onderworpen, aan dezelve worden medegedeeld.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten Julij.

Bij besluit van den 19den dezer n°. 68 heeft zijne Majesteit benoemd: Tot secretaris der stad Geertruidenberg, in plaats van wijlen *Blankers Pasqué, A. Soeteman*, aldaar;

tot burgemeester der gemeente Baarle-Nassau (Noord-Brabant), *A. van Baal*, assessor aldaar, in plaats van wijlen *A. N. van Gils*.

— Bij besluit van den 20sten Julij 1842, n°. 6, is aan den 1sten luitenant der infanterie, *C. J. H. Roelants*, van het departement van Oorlog, onder toekenning van den rang van kapitein, het tractement van non-activiteit toegelegd, terwijl die officier, bij dispositie van den directeur-generaal van Oorlog, is benoemd tot administrateur van kleeding en wapening bij het 4de regiment infanterie.

— Naar men verzekert zal Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau in October aanstaande weder te 's Gravenhage komen, om er de voltrekking van het huwelijk zijner kleindochter, Prinses *Sophia*, bij te wonen.

— Bij Koninklijk besluit is goedgekeurd de te Amsterdam opgerigte vennootschap, onder den titel van: *Tweede Genootschap tegen Zeegevaar*, die aldaar zal zijn gevestigd. De handelingen van dezelve zullen zich bepalen tot het doen van alle gebruikelijke verzekeringen voor gevaren te zee en te land, mitsgaders op de binnenwateren, stroomen en rivieren, op alle schepen en vaartuigen, derzelver aanhoorigheden en de goederen, daarin geladen, tegen betaling van zoodanige premien en op zoodanige voorwaarden, als naar den aard der verzekeringen, de omstandigheden en het gebruik, het meest dienstig met de belangen dezer vennootschap zullen worden geoordeeld; met uitdrukkelijke bepaling echter, dat er namens dezelve geene verzekeringen voor brand op gebouwen of niet vervoerd wordende goederen, noch ook voor overstromingen, veelmin levensverzekeringen, zullen geoorloofd zijn. Deze vennootschap zal stand houden tot ultimo Maart 1857. Het fonds dezer vennootschap is bepaald op een kapitaal van f 100,000, verdeeld in 20 aandelen, elk van f 5000. Tot commissarissen zijn benoemd de heeren: *P. Blom* en *J. S. Hoijman*; en tot directeuren, de heeren: *A. Böhlers, junior* en *J. Scheurleer, Joh. zn.* Tot kassiers der vennootschap zijn benoemd de heeren: *Le Norman* en *van Ouwenaller*, te Amsterdam.

— De *Evangelische Kerkbode* deelt het onderstaande, in de tegenwoordige tijdsomstandigheden hoogst belangrijk ministerieel rescript mede, hetwelk ten blijk verstrekt, hoe de Hooge Regering het verband tusschen Kerk en Staat, zoo in het algemeen, als bijzonder met betrekking tot de Hervormde Kerk van ons Vaderland, beschouwt:

» De Minister van Staat, belast met de generale directie voor de zaken der Hervormde Kerk, enz.,

» Ontvangen hebbende het aan Z. M. den Koning geadresseerd en door Hoogstdenzelve, bij kabinetsorder van den 30 junij ll., n°. 12, aan hem gerenvoeyd adres van de predikanten *B. Moorrees*, te Wijk (in het land van Heusden), en *C. D. Louis Böhler*, te Aalst, daarbij overloeggende afschrift van een door hen, in vereeniging met een groot aantal andere personen, aan de algemeene Synode der Hervormde Kerk ingezonden protest tegen het besluit dier Kerkvergadering van het vorige jaar, op het toen door hen aangehoden adres, en verzoekende dat Z. M. de Synode op dat besluit doe terugkomen, of wel zelve de noodige verordeningen bevele, ten einde de Hervormde Kerk op den ouden voet worde hersteld, en allen, die daarvan afwijken, uit dezelve uitgaan:

» Heeft goedgevonden:

» Vooreerst, aan de adressanten bij deze te kennen te geven:

» Dat zij in dwaling verkeeren, wanneer zij, zoo als uit het slot van hun adres schijnt te blijken, mogten vermaenen, dat de Hooge Regering bevoegd zou zijn aan de Algemeene Synode bevelen te geven, om de hangende kerkelijke geschillen in dezen of genen geest te beslissen, of wel, die zelve door verordeningen af te doen;

» Dat, wel is waar, de thans bestaande inrigting der Hervormde Kerk (waarvan de verdere in werking zijnde kerkelijke reglementen een gevolg zijn) in de maand Januarij van het jaar 1816, naar aanleiding van de toenmalige geheel bijzondere omstandigheden, tot stand is gekomen door overleg van de Hooge Regering van dien tijd met de Kerk; maar dat, door deze buitengewone tusschenkomst van den Staat het Hervormd Kerkbestuur eenmaal gevestigd en sedert eene reeks van jaren algemeen erkend zijnde, geene handeling van dien aard meer te pas kan komen;

» Dat het, noch met de bepalingen der Nederlandsche Grondwet, noch met de bedoelingen der Regering zou overeenkomen, dat dezelve zich eenig *jus in sacra* zoude aanmatigen, noch zelfs eenig *jus circa*

sacra uitoefenen, buiten de bestaande reglementaire verordeningen, en de algemeene bevoegdheid en verplichting der Regering, om te waken voor de goede orde en de veiligheid van den Staat;

» En dat, mitsdien, alle veranderingen in de bestaande kerkorde voortaan alleen van de Kerk kunnen uitgaan, en dus derzelver hoogste Vergadering uitsluitend bevoegd is om, indien zulks noodig mogt bevonden worden, volgens de bestaande reglementen de vereischte maatregelen te nemen, of ook, wanneer het belang der Kerk verandering dier reglementen vordert, daartoe, na rijp beraad en wettig kerkelijk overleg, te besluiten, buiten eenigen invloed der Hooge Regering, die, wanneer hare bekrachtiging daarop vervolgens gevorderd wierd, alleen zou hebben toe te zien, dat daarbij niets toegelaten wierd, strijdig met de Grondwet of met de rust en veiligheid van den Staat;

» Ten andere, het voorschreven adres te doen toekomen aan de Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk, als de wettig bestaande kerkelijke autoriteit, ten einde in deze, naar bevind van zaken, te handelen;

» Zullende, benevens voorschreven adres *in originali*, afschrift dezer worden gezonden aan de voortdoende hooge Kerkvergadering;

» Als mede gelijk afschrift aan den heer *B. Moorrees*, predikant te Wijk, bij Heusden, tot informatie en narigt van hem en zijne mede-adressanten.

— Van den Helder schrijft men ons van den 20sten Julij: »Naar men verzekert, wordt alhier met den meesten spoed in orde gebragt, *Z. M. korvet Juno*, onder bevel van den kap. luit. ter zee *A. Klein*. Genoemde korvet zal zeer spoedig naar West-Indie vertrekken, tot het overbrengen van den nieuw benoemden gouverneur-generaal den heer *B. Elias*; ook zegt men, dat deze korvet daarna dadelijk de reis naar Oost-Indie zal ondernemen.»

— Zaterdag 11. zou vên den Helder te water naar Harderwijk vertrekken een detachement vrijwilligers der 3de divisie van het algemeen depot der landmagt n°. 33, groot 60 manschappen, onder bevel van den 1sten luitenant *F. von Im Thurn*. Gemeld detachement zal, terstond bij de aankomst, bij de 1ste divisie worden ingelijfd, en een deel uitmaken van het detachement, groot 100 onderofficieren en manschappen, die, op een der schepen van den heer *van Hoboken* te Rotterdam, naar Oostindie zullen worden gevoerd.

— Uit Venlo meldt men van den 20sten dezer:

» Eindelijk dan is de stoomboot *de Maas*, van de Nederlandsche stoomboot-maatschappij, bij onze stad aangekomen. Gisteren morgen vroeg van Rotterdam vertrokken, is zij tegen den avond tot voor Sambeck gekomen, en den nacht overgebleven. Dezen morgen ten tien ure arriveerde zij hier. Op de geheele vaart moet zij slechts vijf minuten lang door ondiepte opgehouden zijn, en dit moet te Grave zijn geweest, waar een paar geladene schepen, die niet van de plaats konden, in het beste vaarwater lagen. — De halve stad is gedurende den dag uitgelopen, om de zoo lang gewenschte en verwachte boot te zien, en ieder is verrukt over den sierlijken en geschikten bouw en de bijzonder smaakvolle inrigting, zoo uiterlijk als inwendig. Moge zij nu verder in hare geregelde vaart door niets worden gestuit, voor hare kosten aan de maatschappij zijne vergoeding schenken, en tot gemak, genoeg en verlevendigde welvaart van onze burgerij veel bijdragen!»

— Uit 's Hage schrijft men het volgende:

» Laatstleden Vrijdag avond had alhier eene allezins aandoenlijke plegtigheid plaats. De vrienden en vereerders van den sedert drie jaren overledenen schilder *Wijnand Nuijen*, hadden, na zijn afscheiden uit hun midden, eene commissie benoemd, ten einde pogingen aan te wenden, om ter zijner nagedachtenis een eenvoudig monument op te rigten. Door veelvuldige deelneming was het dezer commissie gelukt, dit monument te doen vervaardigen, en de inwijding daarvan had heden plaats. Als het ware in bedevaart opgenomen, bevonden zich de talloze bewonderaars van *van Nuijen's* genie, ten 7 ure des avonds, op het kerkhof, waarheen zijne vrienden vroeger zijn stoffelijk overschot begeleid hadden. Een schoon lied, door eene krachtige instrumentatie van blaasinstrumenten ondersteund, waarvan de tekst door den heer *Calisch* en de muziek door den heer *W. Lubek* vervaardigd was, opende de plegtigheid; daarna traden de redenaars op. De heer *Calisch* in proza, benevens de heeren *van Weerden* en *ten Kate* in poëzij, bragten hulde aan den afgestorvenen, en moedigden de daarbij tegenwoordige jonge kunstenaars aan, om de voetstappen van hunnen te vroeg overleden vriend te drücken.

Met eene cantate (woorden van den heer *Calisch*, en muziek van den heer *N. van den Heubel*), even als het vroeger vermelde muziekstuk, door de leden van het zanggenootschap *Cecilia*, en eenige oude dilettanten voorgedragen, eindigde deze eenvoudige doch treffende plegtigheid, die op de aanwezigen eenen diepen indruk maakte.»

— Te Groningen is aangekomen professor *Julich*, directeur van het blindeninstituut te Hamburg, hetwelk bij de onlangs plaats gehad hebbende lamp mede eene proef der vlammen is geworden, met drie zijner kwakeningen, te weten: de jufvrouwen *Pauline Brauns*, oud 12 jaren, *Elmire Litch*, oud 20 jaren, en *Angelo Walter*, oud

11 jaren jaren, met het voornemen, om ook aldaar, zoo als reeds elders heeft plaats gehad, een concert te geven, ten einde de opbrengst daarvan te doen strekken tot opbouw van gemeld instituut.

— Blijkens bericht van *Z. Exc.* den minister van finantien, overeenkomstig de bepaling van art. 13 der wet van den 29sten December 1835, zullen de regten op den in- en uitvoer der inlandsche granen gedurende de maand Augustus pr. mud bedragen. *Inkomenderegten:* Tarwe en gespelde Spelt 25c; Rogge 15c.; Boekweit 15c.; Gerst en Mout 50c.; Haver 75c.; ongespelde Spelt 75c.; *Uitgaanderegten:* Tarwe en gepelde Spelt 50c.; Rogge en Boekweit ieder 30c.; het overige vrij.

Blijkens de thans ontvangerse Londensche bladen tot den 23sten Julij, heeft de onder de arbeidende klassen heerschende nood weder bij herhaling het parlement bezig gehouden. De tegenpartij maakt zich die werkelijk treurige omstandigheid ten nutte tot herhaalde aanvallen tegen het ministerie, of ten minste tegen de van hetzelfde uitgegane graanwetten. De heer *Duncombe* heeft den 21sten in het Lagerhuis een voorstel gedaan, strekkende tot het aanbieden van een adres aan de Koningin, om haar nu reeds te verzoeken van de beide huizen van het parlement, indien er geene verandering in den toestand des volks kwam, in het najaar op nieuw bijeen te roepen, opdat dan over middelen tot verbetering in dien toestand kon worden geraadpleegd. Dit voorstel is met 147 tegen 91 stemmen verworpen. Den volgenden dag heeft den heer *Gibson* voorgesteld, om dadelijk in commissie over middelen tot leniging van het lijden der arbeidende klassen te beraadslagen, doch ook dit voorstel is verworpen met 156 tegen 64 stemmen. Het geheel vrijstellen van den invoer van vreemd graan was het ware doel dezer voorstellen. Bij de leden, die omtrent deze zaak ter goeder trouw zijn, schijnt de vrees te werken, dat de aanstaande oogst in Engeland niet voordeelig zijn zal.

— Een londensch ministerieel blad beweert, dat de handelsovereenkomst tusschen Frankrijk en Belgie strijdig is met den geest der verdragen van 1815. Dit ministerieel dagblad wil weten, dat er ernstige vertoogen dienaangaande zullen plaats hebben, en dat men, des noods, niet voor maatregelen van wedervergoeding terug treden zal.

— Men is in Engeland bezig met de vervaardiging van rijtuigen, ten gebuik van reizigers, welke de woestijn van Egipte willen doortrekken. Deze rijtuigen worden gemaakt in den maak der omnibussen, hebben vier plaatsen binnen en twee buiten, zij zullen zeer ligt zijn om des te gemakkelijker over den zandachtigen grond der woestijn heen te glijden. Elk rijtuig wordt met twee arabische paarden bespannen. Veertig rijtuigen moeten den 1sten September aanstaande gereed zijn.

— Voor het publiek te Londen is thans in het Colossum te Londen eene kunstmatige ijsbaan geopend, op welke men ten allen tijde kan schaatsenrijden. De warmte der hondsagen is niet in staat dit kunstijs te doen smelten en de schaatsenrijder kan bal-costum aantrekken. De ijsvlakte is met smaak ingerigt, van sneeuwklippen voorzien en omringd met allerlei aan den winter passende bijzonderheden. Dit kunstijs is zamengesteld uit zoutaardige bestanddeelen, welke de eigenschap hebben om snel tot een vast ligchaam te kristalliseren, zoodat aan de oppervlakte, wanneer zij krassen heeft bekomen, door eene nieuwe overgieting van dit zout, de vorige gladheid wordt hergeven.

— Te Londen stonden den 23sten de 3 pCt. gec. 90½ à ¾; Ned. 2½ pCt. 51¼ 5 pCt. 101½; Spanje 21¼; Portugal 5 pCt. 32½; de 3 pCt. 19¼; Mexico 36 drie achtste; Colomb. 21¼; Brazil. 65.

Vervolg van het overzicht van het Verslag nopens den staat der provincie Noord-Brabant, door den Heer Staatsraad Gouverneur bij de opening der Provinciale Staten uitgebragt.

Kadastrale Zaken. Wij hebben tot heden nog geene geschikte gelegenheid gevonden, om, naar aanleiding van U. E. G. A. resolutie van den 6 Julij 1837, Zijne Majesteit te adieren nopens het bezwarende dat er in de uitkomsten van het kadaster voor deze Provincie, in vergelijk van andere, gelegen is, doch kunnen echter daar bij de verzekering voegen, dat deze aangelegenheid, voor de Provincie van zoo veel belang, niet uit het oog zal verloren worden.

In den loop van dit verslag hebben wij reeds gezegd, dat de ontginningen van woeste gronden in de Provincie aanzienlijk genomen. Vroeger bepaalden zich dergelijke ondernemingen bij eenige groote eigenaren, en beliep het getal van hen die, volgens de destijds bestaande wetten, vrijdom van grondlasten inriepen, gemiddeld jaarlijks niet meer dan 25; terwijl daarentegen, gedurende het jaar 1841, niet minder dan 361 eerste aangiften, wgens te ondernemen landverbeningen van onderscheiden aard, bij ons zijn ingekomen, die allen behandeld, en afgedaan zijn, zoo als zulks uit den hiervan aangehouden legger kan blijken.

Na de opmeting der betrekkelijke eigendommen, zal men den jaisten inhoud van den verbeterden grond kunnen opgeven, waarvan de vermelding eerst in een volgend verslag zal kunnen plaats vinden, en waarmede jaarlijks zal vervolg worden.

Aanvankelijk zij gemeld; dat de eigendommen, in de eerste aangiften begrepen, onder 47 verschillende Gemeenten gelegen zijn, en

toebehooren aan partikulieren in iederen stand der maatschappij, waaruit met eenig vertrouwen het gunstig resultaat mag afgeleid worden, dat de wet van den 6 juni 1840, omtrent den vrijdom van lasten, ter zake van landontginningen en landverbeteringen, bij de belanghebbende eigenaren algemeen bekend is; dat de zijde beginselen, bij dezelve ontwikkeld, op hunne waarde zijn gestaat; en dat de administrative voorschriften en instructies tot uitvoering, doelmatig kunnen geacht worden.

De overhoekingen der eigendoms-veranderingen vroeger regelmatig volbragt zijnde, hebben wij gemeend, den daarvoor ingevoerde maatregel, ook weder over de nu loopende dienst te mogen uitstreken, voorbehoudens echter om daarop in volgende jaren terug te komen, wanneer hiervoor noodzakelijkheid zoude bestaan, of daartoe aanleidende redenen zouden opkomen.

De uitgave eener Provinciale kaart, waaromtrent door U. E. G. A. ten voorleden jare zulke gunstige beschikkingen genomen werden, ondervindt bezwaren, die, ondanks de ijverigste daartoe aangewende pogingen, tot hiertoe niet uit den weg geruimd konden worden. Deswege zal aan U. E. G. A. een mededeeling geschieden, en die zaak zal een nader punt van overweging bij U. E. G. A. kunnen uitmaken.

Kazernering en huisvesting van troepen. Te dezen aanzien hadden zich in sommige Vestingen eenige moeilijkheden opgedaan, die echter, voor zoo verre de daaromtrent geopperde bezwaren grond waren, uit den weg zijn geruimd.

In het algemeen kunnen wij opgeven, dat tusschen de burgerlijke en militaire Autoriteiten eene goede verstandhouding heerscht, en dat beiden zich beijveren, om gelijke eenstemmigheid tusschen burger en soldaat te bevorderen.

Uit den post voor kazernering der Maréchaussée, door U. E. G. A. op de algemeene begroting der Provincie toegestaan, is, even als in vorige jaren, eene toelage, bij wijze van subsidie, toegekend aan die Gemeenten, welke door het kazernereren der aldaar gestationeerde brigades Maréchaussées, boven andere Gemeenten waren gedrukt, veroorzaakt door verschil in aantal, bevolking en goeheid der Gemeenten, waarover de brigades hunne dienst verrigten. Men heeft het totaal dezer subsidien voor het jaar 1841 bepaald op de som van f 2,180, terwijl eene gelijke beschikking voor 1842 zal plaats hebben, wanneer wij daartoe, door de in te komen begrotingen van ontvangsten en uitgaven ter dezer zake, door de belanghebbende Gemeentebesturen op te maken, zullen zijn in staat gesteld.

Wij hebben in het vorig verslag melding gemaakt, dat er deliberatiën aafhankelijk waren, om in de plaatsing der tegenwoordige brigades verandering te brengen, en om die zelf te vermeerderen, zoo mede om de bezoldiging van dat wapen, geheel of gedeeltelijk, ten laste der Provincie, en van de Gemeenten te brengen, waartegen echter onzerzijds bezwaren waren ingebracht.

Intusschen is die zaak op den tot hiertoe bestaanden voet gebleven.

Middelen van vervoer. De ondernemers van postwagen-diensten, gaan noch steeds voort zich afwijkingen te veroorloven van de bepalingen van het algemeen reglement, op de dienst der middelen van vervoer te Lande, en het doet ons leed hierbij te moeten aanmerken, dat die afwijkingen soms plaats hebben onder het oog der plaatselijke Policie-Ambtenaren en Suppoosten, zonder dat deze die teggengaan en bij Proces-Verbaal constateren; — de afwijkingen, die wij hoofdzakelijk bedoelen, bestaan hierin:

Dat de bepaalde uren van vertrek en aankomst niet genoegzaam in acht worden genomen, en daaromtrent, zonder bekomene vergoeding, veranderingen gemaakt worden.

Dat bij vertrek of aankomst der postwagens, geen persoon voor de paarden wordt geplaatst, om dezelve vast te houden, onaan gezien de voerman den bok van het rijtuig heeft verlaten, en de teugels niet in handen heeft.

Dat op rijtuigen, die meer dan zes zitplaatsen bevatten de betrekking van conducteur en voerman in een persoon is vereenigd.

Dat postwagens, bij donker weder rijdende, soms onvoorzien zijn van ontstoken licht in de lamprens.

Dat reizigers, ruvens den conducteur worden geplaatst, enz. Meermalen hebben wij de Besturen der hierbij betrokkene plaatsen, op die afwijkingen opmerkzaam gemaakt, en wij vermeenen het er voor te mogen houden, dat die afwijkingen weldra zouden ophouden, wanneer van die zijde maatregelen met ernst gemaakt werd.

Twée onderscheidene postwagen-diensten tusschen Sleenwijk en Breda, werden vereenigd onder de firma van *W. Sprengers en Comp.*

Aan *Abt. van der Schuyt, c. s.*, commissarissen der *Hertogenbosche Stoomboot-Sociëteit*, werd concessie verleend voor eene postwagendienst tusschen Waalwijk en Wijk, in verband met de stoomboot, varende tusschen 's Hertogenbosch en Gorinchem.

Eveneens werd concessie verleend aan *L. van de Lijp*, voor eene postwagen-dienst tusschen Wegchel en 's Hertogenbosch, en aan *H. G. van der Weiden*, voor eene gelijke dienst tusschen Bommel en 's Hertogenbosch; zijnde eene concessie, ten jare 1837, voor een postwagen-dienst tusschen die beide Steden, aan *A. Kusters, c. s.*, verleend; welke zij eigendunkelijk hadden gestaakt, ingetrokken geworden.

Van eens aan *A. P. Bronkers te Middelburg*, in Februarij dezes jare, verleende concessie, tot het aanleggen van eene postwagen-dienst tusschen Goes en Bergenopzoom, werd door den concessionaris, die daarvan berigt gaf, geen gebruik gemaakt.

Andere postwagen-diensten, zoo als die van *A. Mertens*, tusschen Breda en 's Hertogenbosch en tusschen laatstgemelde Stad en Nijmegen, werden gestaakt of kwamen niet in werking. Dit was eveneens het geval met de beide omnibusdiensten tusschen Tilburg en 's Hertogenbosch, waarvan echter geene kennisgeving aan ons werd gedaan.

Eene tweede diligence van *H. Bogeris, c. s.*, rijdende tusschen 's Hertogenbosch en Nijmegen, werd, volgens bekomene kennisgeving, voor eenen onbepaalden tijd geschorscht, uit hoofde van den allezins slechten staat van den weg op den regteroever der Rivier de Maas, in de Provincie Gelderland. Wij vermoeden dat de dienst niet weder in werking zal komen, op dat, door het ophouden van die van *A. Mertens*, het ogmerk waarom de concessie was aangevraagd, door eerstgemelden is bereikt geworden.

De vaart der stoomboeten tusschen 's Hertogenbosch en Gorinchem en Rotterdam, wordt eenigzins vertraagd door het ontstaan eener ondiepte in de Rivier de Maas, beneden het fort Crevecoeur; moettende de reizigers en goederen met eene trekschuit van 's Hertogenbosch tot omstreeks Bokhoven, op de aldaar gereed liggende stoomboot aangebragt worden.

Men houdt zich bezig met het graven eener geul door die zandplaat; zullende, ten einde die werkzaamheden niet verhinderd worden, gedurende dezelve de doorvaart van het Fort Crevecoeur voor de schepen worden toegelaten.

De stoomboot tusschen Heusden en Rotterdam, welke hare dienst ten voorleden jare aanvang, voldoet aan de daarvan opgevatte verwachting.

In de bediening van het veer over de Rivier de Maas, bij Grave, werd verbetering aangebragt.

Er bestonden klagen wegens de bediening van het veer tusschen de Gemeenten Hardinxveld en Werkendam en de Werken en Sleenwijk; tot wegneming dier klagen voor het vervolg, is nu een reglement vastgesteld, hetwelk onzerzijds is goedgekeurd.

(Het Vervolg hierna).

Ter AMSTERDAMSCHEN BEURS van II. Zaterdag waren de fondsen genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51 dertien zest.; Id 5 pCt. 100 elf zest.; Uitgestelde dito 15/16; Kansbill. 26¼; Amort. Synd. 4½ pCt. 93½; dito 3½ pCt. 76½; Domein Losr. 101; Handelw. 144¾; dito Nieuwe 102; O. Indie 99 een zestiaande; Spoorweg op Haarlem 80; dito Rott. 74½; Rijnspoorw. 91 elf zest. Haarl. Spoorw. 103¼; Rusland bij Hope 5 pCt. 106½; 4 pCt. 89¾; Inschr. Assign. 6 pCt. 69½; Certif. van dito 70¾; Spanje 18 zeven zest.; Portugal 5 pCt. 28; Oostenr. Metall. 5 pCt. 107¼; Weenerbank 5 pCt. 103¾; Polen Aandeelen 149¾; Amerika 6 pCt. 58; dito 5 pCt. 49; Braz. 64½; Columbia 14¼; Mexiko 35¼.

* * * Heden overleed alhier, aan eene Kortstondige Ziekte, in den ouderdom van 48 jaren, de Wal-Edle-Heer JACOBUS CORNELIS WINS, in leven Ontvanger der Registratie.

ROOZENDAAL den 17 Julij 1842.

Eenige Kennisgeving.

* * * Iemand, daartoe door stand en plaats geschikt, en genegen in Breda een DEPOT van WIJN- en BIER-AZIJN te hebben, en in het Groot en Klein te debiteren, vervoege zich elken middag van 12 tot 2 ure bij Doct. DE MAN aldaar.

* * * Bij BROESE & COMP., te Breda, is van de pers gekomen:

SCHOOL

DES

RUITERS TE PAARD.

Prijs f 0,60.

VOORSCHRIFTEN

BETREFFENDE DE

WAPENRUSTING, HET HARNACHEMENT

EN DE

BEPAKKING DER KAVALLERIE.

Prijs f 0,50.

Signalen voor de Nederlandsche Kavallerie,

MET DE BESCHRIJVING;

Allen uitgegeven op last van het Departement van Oorlog.

Prijs f 0,40.

NIEUWE AFRIGTINGSKUNST

VAN DEN HEER BAUCHER

ZOOALS DIE AAN DE FRANSCHE KAVALLERIE ONDERWIZEN WORDT;

EN ZESTIEN NIEUWE

MANEGER-BEWEGINGEN.

Prijs f 0,40.

Door Bovengemelden is aan het Edel Achtbaar Bestuur hunner woonplaats ter vertaling aangeboden:

Practische Anleitung zur Recognoscirung und Beschreibung des Terrains aus dem tactischen Gesichtspunkte. Für Subalterne-Offiziere aller Waffen bearbeitet und durch Beispiele erläutert von *P. Adorf*, 1840.